



ESZTERGOM- BUDAPEST

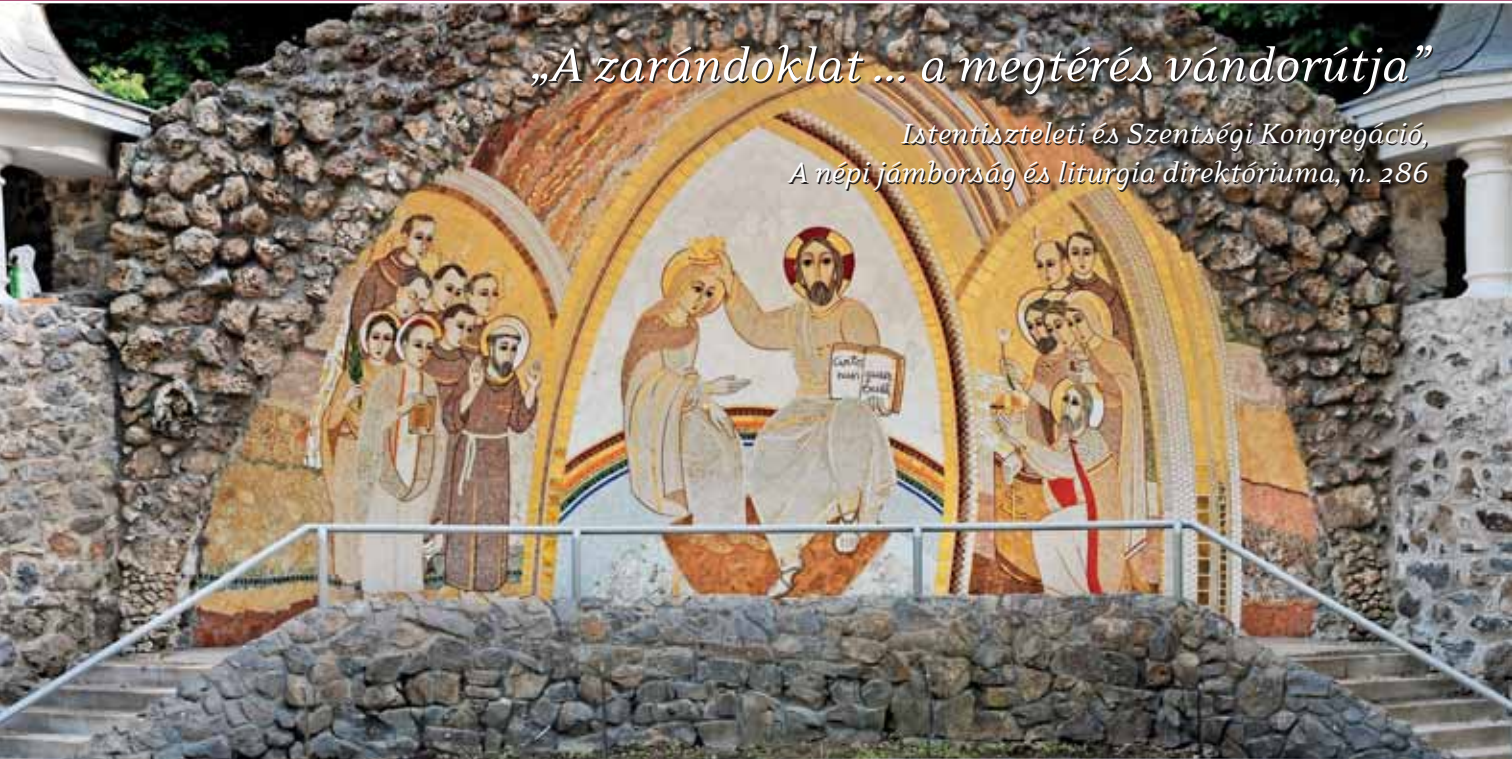
HIT • REMÉNY • SZERETET

AZ ESZTERGOM-BUDAPESTI FŐEGYHÁZMEGYE NEGYEDÉVENKÉNT MEGJELENŐ LAPJA

12. ÉVFOLYAM - 2014/2. SZÁM

„A zarándoklat ... a megtérés vándorútja”

*Istentiszteleti és Szentségi Kongregáció,
A népi jámborság és liturgia direktórium, n. 286*



TÁBOROZÁS



HÁBORÚS NAPLÓ



RÓMAI MÉRKŐZÉS



Tavalyhoz hasonlóan Ferenc pápa idén sem vesz ki magának „szabadságot”. Egész nyáron a Vatikánban dolgozik a római kánikulában. Pihenése annyiból áll csak, hogy néhány hétre lemond az audienciákról - a Szent Péter téren minden szerdán tartott általános kihallgatások csak augusztusban indulnak újra - és a minden reggel hét órakor vatikáni szálláshelyén, a Szent Márta Házban bemutatott misékről.

A 77 éves pápa munkatempója azonban egyáltalán nem csökken - írta a Vatican Insider. Az olasz hírportál emlékeztetett arra, hogy az egyházfő július első hetében a vatikáni reformokkal megbízott nyolcfős bíborosi tanáccsal egyez-

tett, majd az olasz Molise tartományba látogatott el. A Vatican Insider utánajárt, mi minden történt az egyházfő pápasága első 15 hónapja alatt. 2013 márciusától mostanáig egyebek közt egy enciklikát (Lumen fidei) írt közösen XVI. Benedek nyugalmazott pápával, egy apostoli buzdítást (Evangelii gaudium), három apostoli levelet és négy pápai rendelkezést (Motu proprio). 231 beszédet mondott, és további hetvenháromat a vasárnapi Úrangyala imádságok előtt. A Szent Márta Házban 229 misét mutatott be, ugyanennyi szabadon mondott homíliával. Ezeken a reggeli szertartásokon összesen 12 ezer ember vett részt, akik külön-külön mindannyian üdvözölték a pápát. Az egyházfő 95 szer-

tartást vezetett Rómában és útjai során, és 54 szerdai általános audienciát tartott. Ezeken és vasárnap délben a Szent Péter téren összesen több mint 6 millió ember volt eddig jelen. Ferenc pápa napi ötven levelet olvas el abból a havi négyezerből, amelyet a világ minden részéből küldenek neki a hívők a Vatikánba. Tavaly nyáron Brazíliába utazott, idén márciusban a Szentföldön járt. Eddig öt római plébániára és négy olasz városba látogatott el. Az egyházfő minden nap 4 óra 45 perckor kel, és este kilenc óra után tér nyugovóra. A La Stampa olasz napilap vatikáni blogjának egy bejegyzése szerint a Vatikán enyhíteni szeretné a Ferenc pápára nehezedő munkaterhet.

Az Egyház teljes közösségének legnagyszerűbb kifejezése és erőforrása az Eucharisziában való közös részesezés - fogalmazott Erdő Péter bíboros az Oltárszentséget ünneplő úrnap szentmisén a budapesti Szent István-bazilikában június 22-én.

A Fővárosi Közgyűlés ünnepi ülésén, június 19-én adták át Budapest díszpolgári címeit. A tizenhárom kitüntetett között van Jelenits István piarista szerzetes, teológus is.

A Magyar Katolikus Püspöki Konferencia június 10-11-én megtartotta nyári rendes ülését, amelyhez kapcsolódóan Erdő Péter bíboros, a testület elnöke és Mohos Gábor, a konferencia titkára sajtótájékoztatót tartottak. A konferencia a kijelölt szakértői bizottság véleményének megismerése után jóváhagyta az Újszövetségi Szentírás új magyar fordításának kiadását, amely a Bencés Kiadó gondozásában kerül a boltokba. A fordítás Simon T. László bencés szerzetesnek, a római Szent Anzelm Egyetem tanárának a munkája.

Tíz évvel ezelőtt szólalt meg először a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia által alapított Magyar Katolikus Rádió. A jubileum alkalmából Erdő Péter bíboros június 10-én hálaadó szentmisét mutatott be a püspöki kar tagjaival a budapesti Szent István-bazilikában, 12-én pedig a Duna-palotában ünnepi kulturális műsorral emlékeztek a 2004 pünkösdi vasárnapján első ízben megszólaló rádióra.

A karizmák ünnepére várták a főegyházmegye közösségeit pünkösdhétfőn. Az ünnepen, melyet tizenkilencedik alkalommal rendeztek meg a máriaremete-i templomkertben, a plébániák és családközösségek mellett katolikus intézmények, kiadók, iskolák és missziós tevékenységet végző közösségek is bemutatkoztak.

Nemrégiben Belorusszia fővárosában, Minszkben ült össze immáron IV. alkalommal az Európai Ortodox Katolikus Fórum. A kezdeményezés az Európai Püspöki Konferenciák Tanácsa (CCEE) és az Európai Ortodox Egyházak nevéhez fűződik. A júni-

us 2-6. között zajló tanácskozást, amelyen jelen volt Erdő Péter bíboros, a CCEE elnöke, Pavel minzski ortodox metropolita és Tadeusz Kondrusiewicz Minszk-Mohilev katolikus érseke nyitotta meg.

A Mátraverebély-Szentkúti Nemzeti Kegyhely kegyszobrát, melyet 2013 októbere óta őriztek a bazilikában, Erdő Péter bíboros búcsúztatta a június 6-án tartott ünnepi szentmisén. A szentmise elején hálát adott, amiért a Szűzanya kegyszobra a Szent István-bazilikában vendégeskedett a kegyhely felújítása idején, és oly sokan imádkoztak és találtak különleges meghallgatásra előtte.

A Házás Hétvége Mozgalom magyarországi megindulásának harmincéves évfordulójának ünnepére gyűltek össze lelkinapra május közepén a mozgalomhoz tartozó házaspárok Esztergomban. A jubileumi lelkinap ünnepi szentmiséjét Erdő Péter bíboros mutatta be a zsúfolásig megtelt esztergomi bazilikában.

Kuzmányi István

A címlapon látható Mátraverebély-Szentkúti mozaik Marko Ivan Rupnik jezsuita szerzetes, teológus, a római Aletti spirituális művészeti központ igazgatójának munkája. Nemrégiben készült el a nemzeti kegyhely szabadtéri oltárát díszítő kompozíció. A hármás Mária-oltár a következő jelene-
teket ábrázolja: Angyali üdvözlés, Születés és Elszenderedés. Fölül az apszisban Mária megkoronázása látható, és jelentős szentek ábrázolása. Az alkotáson boldog Meszlényi Zoltán püspök és boldog Salkaházi Sára alakja is megtalálható.

BEMUTATTÁK A SZINÓDUS MUNKADOKUMENTUMÁT

A családról szóló októberi rendkívüli püspöki szinódus a kortárs társadalom helyzetfelmérése lesz - mondta Erdő Péter bíboros, az esemény Ferenc pápa által kinevezett főrelátora a távirati iroda római tudósítójának, a hetvenhét oldalas szinódusi munkadokumentum vatikáni bemutatóján. Rámutatott: a társadalom, illetve a benne élő családok nehézségei nem képviselnek új keletű problémát. Változást az hozott, hogy a 20. század második felében olyan irányzatok erősödtek meg, amelyek megkérdőjelezzik, hogy a család a társadalom alapvető intézménye. Hozzátette: az a cél, hogy a család evangéliumát a mai kultúra nyelvén fogalmazzák meg, „ehhez sok munka és párbeszéd kell”.



Az október 5-19. közötti szinódus hivatalos, teljes elnevezése: *A családpasztoráció kihívásai az új evangelizáció összefüggésében*, ám Erdő Péter szerint csak az „első lépés egy többfokozatú folyamatban”. A 2015 októberében esedékes, rendes szinóduson születhet „mélyebb antropológiai átgondolás a családról, a gyakorlati kérdések megválaszolásával”.

A most bemutatott, úgynevezett munkadokumentumból - *instrumentum laboris* - egyebek mellett kiderül: a hívők nem ismerik elég pontosan az Egyház családról szóló tanítását, „részlegesen” fogadják el

az előírásokat az emberi élet védelméről, a születésszabályozásról, a válásról vagy a házasságon kívüli kapcsolatokról. Ezért „új nyelvezetre, új módozatokra” van szükség az Egyház és a családok közötti kapcsolattartásban.

Felvetődik, mi lehet ennek az oka? A tájékoztatón - amelyen Erdő Péter mellett részt vett André Vingt-Trois bíboros, párizsi érsek, Lorenzo Baldisseri bíboros, Bruno Forte érsek, valamint egy olasz katolikus házaspár - elhangzott: a mai családra rányomja a bélyegét az individualizmus kortárs kultúrája, amelyben a gyermek „akadályozza a személyes szabadságot és jólétet”. Ezzel egy időben azonban a gazdasági válság is komoly akadályokat emel a családalapítás elé. A dokumentum ezért a családokat segítő állami politikát sürget, emellett nemet mond az azonos neműek házasságára és az ezt engedélyező polgári törvényekre, illetve az azonos nemű párok általi örökbefogadásra is. Ugyanakkor elítéli kirekesztésüket, és befogadásukat szorgalmazza.

A munkaanyag nemet mond a „szexuális identitás megszüntetését” hirdető gender-elméletekre is, s külön kitér a gyermekek vallásos nevelésének fontosságára. Kritikus pontként jelöli meg a családok felaprózódását, a családon belüli erőszakot, a gyermekekkel való emberkereskedelmet, a drogtól és alkoholtól való függőséget. Kiemeli: a szülőket terhelő fásasztó munka, a migráció, a szegénység, éppúgy, mint a szabad vasárnap eltörlése, negatív hatással van a családok életére, de a szülők és gyerekek közötti kommunikációt gyakran az internet- és mobiltelefon-függőség is akadályozza.

Erdő Péter a Vatikáni Rádióknak nyilatkozva elmondta: az anyag révén feltárt probléma gyökere ott van, hogy ma sokan nem élik meg a hitüket. „A döntő a Krisztussal megélt személyes kapcsolat - mutatott rá. - Ha ez megvan, és erős, akkor



átalakítja az életet. A keresztény antropológia alapigazsága, hogy Krisztus az, aki mindent tudott az emberről, ő adta meg a teljes kinyilatkoztatást az emberi személyről. Ha vele eleven kapcsolatban vagyunk, a saját emberségünket, annak közösségi vonatkozásait, így a családot is tisztábban és teljesebben látjuk, és tudjuk megélni.”

A tájékoztatót értékelve rádióinterjújában a bíboros kitért arra is, hogy a sajtó munkatársai rákérdeztek: az egyes kontinensekről érkezett válaszokban milyen pasztorális helyzetek, sajátosságok mutatkoznak. Így például Afrikában ma is a poligámia összefüggésében látják ezeket a kérdéseket, Indiában pedig a kasztrendszer jelent különleges problémát. Latin-Amerikában magas azoknak az anyáknak a száma, akik egyedül nevelik a gyermekeiket, és soha nem voltak férjnél. Különbözőek a problémák a régiókban, de vannak általános tendenciák is - összegezte a főpásztor.

Buda-Picron Célia

VIRRASZTÁS A CSALÁDOKÉRT

Több mint tízéves hagyományt folytatva idén nyáron is sor került az egész éjszakás virrasztásra Újpesten, a kertvárosi Szent István-plébániatemplomban. A június 27-ről 28-ra virradó éjszakán a családokért imádkoztak, az elmélkedést Székely János püspök tartotta. A szervezők szándéka egyebek mellett az volt a programmal, hogy felhívják a figyelmet a „családjainkért való imádkozás fontos-

ságára, valamint arra, hogy a család Isten hatalmas ajándéka mindannyiunk számára, melyért nemcsak imádkozunk, hanem napról napra tennünk is kell”. A jelenlegi társadalmi problémákat érzékelve azokért a családokért is könyörögtek, amelyek „hajótörést szenvedtek”. Az éjszaka során szentségimádást tartottak: volt zsolozsma, rózsafüzér, litánia, zenés áhítat és a központi témát körbejáró előadás is.

Vágvölgyi Gergely



ZARÁNDOKLAT A LELKI EGYSÉGÉRT

Egyházmegyéjének harminc papjával felvidéki zarándoklaton vett részt Erdő Péter bíboros, esztergom-budapesti érsek, régi magyar városokat, kegyhelyeket meglátogatva. Az útnak több célja is volt. Az egyik nemzetünk kulturális értékeinek, talán azt is mondhatjuk „üdvösségtörténetének” felfedezése, újragondolása, ami mindig erősítést adhat az előttünk álló feladatok megvalósításához. Így például missziós küldetésünk teljesítéséhez vagy a családok életének megújításához. A másik „indíték” talán még ennél is fontosabb: a lelki egység megerősítése. A történelem viharai az egy területen élő népeket gyakran szembeállították egymással. A közös hit megvallása és a közös lelki értékekben való osztozás a béke kötelékévé válhat.

A Kárpát-medencében élő népek közös lelki kincse a Boldogságos Szűz Mária tisztelete. A papi zarándoklat ezért Mária-kegyhelyeket keresett fel, és ezeken a helyeken együtt imádkozott

a helyi főpásztorral vagy püspökkel. A nagyszombati Szent Miklós-bazilikában, a könnyező Mária-kegykép előtt Erdő Péter bíboros együtt mondott imát Orosch János érsekkel, az egyházmegye főpásztorával. A Felvidék legnagyobb Mária zarándokhelyén, Sasváron pedig a magyar főpásztor közösen imádkozott a Pozsonyi Főegyházmegye segédpüspökével, Halkó Józseffel. Öröm töltötte el a zarándok papok szívét, hogy mind a két szlovák püspök kiválóan érti és beszéli nyelvünket.

A zarándoklat további fontos célja a Cseh Köztársaság területén lévő Velehrad meglátogatása volt, amelynek szemele színtén a közös hitet valló emberek gondolkodásának egységét szolgálta. Történelmi ismereteinkből tudjuk, Európa egyik társvédőszentje, Szent Metód halálának helyeként tartják számon ezt a települést. Metód Pannónia püspökeként a Duna bal partján élő népek pásztora is volt. A területet később

elfoglaló magyarok találkozhattak azzal a szemlélettel, amely képes volt a bizánci kultúra értékeit más földön képviselni, és amely mindig kereste Jézus földi helytartójával, a római pápával való egységet.

A magyar egyház vezetője és az olmtüzi érsek, Jan Graubner találkozásán a két főpásztor beszélgetéséből kitűnt: a közös problémák, mint például a szegények növekvő és a hívek csökkenő száma, csak közös összefogással és imádsággal orvosolhatók.

A papi zarándoklat megerősítette az Egyház tanítását, amely szerint a papszentelés kegyelme papi közösséget (presbitériumot), vagy más szavakkal „lelki családot” hoz létre, amely küldetése szerint az emberek üdvösségét szolgálja. A Boldogságos Szűz Mária - Szent II. János Pál pápa szavai szerint a „Papok Édesanyja” - segítséget ad ahhoz, hogy a papság ezt a küldetését teljesíteni tudja.

Beran Ferenc

FÁJDALMAS SZŰZANYA

- KÖNYÖRÖGJ ÉRETTÜNK!

Papi zarándoklatunk egyik állomása a sasvári Mária-kegyhely volt, ahol a Fájdalmas Szűzanyát köszönhetjük. A legenda szerint a kegyszobrot egy sasvári földesúr, Czobor Imre neje készíttette hálából, miután egy komolyabb családi viszályt követően kibékült férjével. A földesúr ugyanis - a legenda szerint - egy családi veszekedés közben ezen a helyen tessékelt ki nejét hintójából, de később visszajött érte. A megbékélést az úrhölgy a Szűzanyának tulajdonította, hiszen hozzá imádkozott férje „megszelídüléséért”.

A keresztények már régóta gyermeki bizalommal fordulnak az Istenszülőhöz. Ma is számtalan olyan élethelyzet adódik, melyben hittel kérhetjük a Szűzanya segítségét, oltalmát. A sasvári esethez hasonlóan mi is biztosan tapasztaljuk ismerőseink, szűkebb családunk vagy tágabb rokonságunk körében, hogy nemegyszer ellentétek, viszályok, vagy éppen haragvás, régebbi sérelmek állandó felmelegítése mérgezi az emberi kapcsolatokat. A sasvári Szűzanya bátorítást ad: ne vonakodjunk hozzá fordulni az ilyen jellegű problémákkal, hiszen ő gyermekeiként tekint mindannyiunkra, és a családi békétlenségek megszüntetésében is számíthatunk édesanyjai segítségére.

Kovács Zoltán

PAP- ÉS DIAKÓNUSSZENTELÉS ESZTERGOMBAN



„Kérjük Urunkat, Jézus Krisztust, fogadja el életünk teljes felajánlását. Alázattal és gyöngeségünk tudtában adjuk neki önmagunkat, minden képességünket” - így fogalmazott Erdő Péter bíboros az Esztergomi Bazilikában tartott pap- és diakónusszentelésen június 14-én. A főpásztor pappá szentelte a főegyházmegye számára Hodász András, Lakatos Bencét, Marton Zoltán Lászlót és Szemere Istvánt, továbbá három családost férfit, Kuzmányi Istvánt, Lovász Pétert és Szoyka Árpád Miklóst állandó diakónussá, három papnövendéket, Lindmayer Miklóst és a Krisztus Légioja Kongregáció két szerzetesét, Egervári Bertalant és Szabó-Molnár Bálintot pedig diakónussá szentelt.

Füzes Ádám egyházmegyei referens az ünnep kapcsán úgy nyilatkozott: a II. Vatikáni Zsinat élesztette fel újra az állandó diakonátus intézményét, jó ideig ugyanis csak a papszentelés felé vezető átmeneti lépcsőfokot jelentett a diakónusság. Pedig - mutatott rá - az állandó diakónusoknak fontos szerepük van az Egyházban: a szolgáló Krisztust jelenítik meg az Egyházi Rend szentségének fokozataiban. A liturgikus szolgálat mellett különösen odafigyelnek a rászorulóakra, a szükségét szenvedőkre.

Agonás Szonja



MÁRIA A JOBBIK RÉSZT VÁLASZTOTTA

Márta sürgött-forgott a sok házi dologban. Mária nevű húga pedig az Úr lábához ülve hallgatta szavait. (Lk 10, 39-40). A Szentírás magyarázói általában úgy értelmezik a két evangéliumi testvér, Márta és Mária alakját, mint az aktivitás és az imádság szembeállítható modelljeit. Én azonban sokkal inkább szeretem meglátni e testvérpár közül Mártában az Ószövetség, Máriában pedig az Újszövetség népének szimbólumát. Ez a kép ugyanis találozva szemlélteti, hogy mindkét nép az Úrtól származik, és Mártára, vagyis Izraelre bízott, hogy a törvény és a próféták által (Lk 16, 16) előkészítse a világot, az ember otthonát, az Úr fogadására. De ő az, aki megjeleníti azt is, hogy miközben az Ószövetség fáradozott, sürgött-forgott ebben az elfoglaltságában, elmulasztotta annak a pillanatnak a megragadását, amikor beteljesedhetett volna minden erőfeszítése és munkája. Mária pedig, aki az Újszövetség szimbóluma, a készülődés közepette sem mulasztja, mulaszthatja el, hanem felfedezi az Úr látogatásának nagy napját (vö. Lk 19,44). Éppen ezért e bibliai szakasz Máriája túlmutat önmagán. Megjeleníti az Újszövetség népét, az Anyaszentegyházat, és annak legszentebb tagját, a Szűzanyát, aki befogadva az Úr Igéjét, a jobbik részt választotta, amit nem is veszített el soha (Lk, 10,42). Úgy, ahogy Szent Fia mondja majd ezt az utolsó vacsorán: *Ha valaki szeret engem, megtartja szavamat. Atyám is szeretni fogja őt, hozzá meggyünk, és lakóhelyet veszünk nála* (Jn 14,23).

Egy az első századokból származó hagyomány találó módon épp Mária lakóhelyre találásának eseményéhez, mennybeviteléhez kapcsolja azt a legenda foglalt tanítást, amely szerint amikor a tanítványok hírért vették Mária haldoklásának, csodás módon, a világ minden tájáról összegyűltek János apostol házába. Tamás apostol azonban nem volt velük, és nem is hitte el a Szent Szűz test szerinti megdicsőülését. A menynekbe felvett Mária ezért később meg-

jelent és átadta neki ruhájának övét. Ez az övátadás feltehetőleg egyfajta előképe a karmelita lelkiségből ismert skapulárénak, vagy azoknak az ábrázolásoknak, ahol különböző szentek (pl. Assisi Szent Ferenc a korda átadásával) kapcsolatot létesítenek az ég, a föld és az alvilág között. A képi megjelenítés így annak a lelki közösségnek a szemünk elé állítása, amit búcsúnak hívunk.

A búcsújáró ember ugyanis áldozatot hoz: utazást, kényelmetlenséget vállal, bűnbánatot tart, böjtöl, és többet imádkozik, valamint időt, pénzt, energiát szán arra, hogy eljusson a szent helyekre, különösképpen a Mária-kegyhelyekre, ahol mintegy megismétlődik az első század nagy látomása: az imádkozó, apostoli egyház körülveszi Máriát, Jézus anyját. Lélekváró esemény ez, hiszen az Apostolok Cselekedeteiben, a pünkösdi eseménysornál is azt olvassuk: *egy szívvel-lélekkel kitarottak az imádkozásban az asszonyokkal, valamint Máriával, Jézus anyjával és rokonaival együtt.* (ApCsel 1,14).

A Szentlélekkel való találkozás pedig mindig áldozattal jár, mégpedig olyan áldozattal, amely átalakítja a világot. Jézus ugyanis a kereszten lehelte ki Lelkét, hogy halálával és feltámadásával szétörje az alvilág bilincseit és eljuttassa mindenhová az Atya bocsánatát. A zarándok ehhez a Krisztushoz csatlakozik minden jócselekedetével, amikor a szent helyekre való eljutásért áldozatot vállal. A Krisztussal megvalósuló kegyelmi közösség pedig - amit az Anyaszentegyház a szentségek kiszolgáltatásával hoz létre - mintegy kapaszkodót, mentőkötelet nyújt a szenvedő lelkeknek, a nehézséggel küszködőknek: *kiegészítem testemben azt, ami hiányzik Krisztus szenvedéseiből, testének, az egyháznak javára* (1 Kol 1,24). Ez a búcsú, a búcsújárás értelme és lényege, az újszövetség népe benső szolidaritásának egyik legszebb megnyilvánulása.

A nyugati egyház oltárain sokszor ábrázolják a fentebb idézett legendát

úgy, hogy a tanítványok ott állnak, imádkoznak az Istenszülő halottas ágyánál. Mondhatjuk, amit elmulasztottak megtenni Jézus halálánál, azt most, a feltámadás tanúiként pótolni próbálják a Szűzanya haldoklásánál. És jól tudjuk, *azok az én anyám és testvéreim, akik Isten igéjét hallgatják és megcselekszik.* (Lk 8,21). De ezt a jézusi mondást ki is terjeszthetjük. Rokonai neki mindazok, akikkel megtestesülésekor osztozott az emberségben. Vagyis ha valaki úgy érzi, súlyos mulasztásai vannak, bűnei miatt szeretetből le kell rónia Isten és embertársai iránt az engesztelés adóját, a tanítványok példája szerint jöjjön, menjen el Máriához! Engedje, hogy Isten ma is csodát művelhessen erős karjával (vö. Lk 1,51)! *Ő, aki tekintetre méltatja alázatos szolgálóinak* (vö. Lk 1,48) minden fáradozását és felajánlását! Hiszen a Szűzanya és az Egyház éppen azáltal nyújt leginkább oltalmazó palástot és mentőövet gyermekei számára, hogy fiait maga kéré gyűjti, akik imádságaikkal és áldozatvállalásaikkal megszövik a „rászorulók” számára a kegyelemnek ezt a fenntartó hálóját.

Ezekben a hónapokban, amikor olyan sok Mária-ünnepet ülnék: Kármel-hegyi és Havi-Boldogasszony, Porciunkula, Mária mennybevétele és királynósége, Kisboldogasszony és Fájdalmas anya, aki csak teheti, egyénileg vagy közösségileg, keljen útra nemzeti kegyhelyünkre és más búcsújáróhelyeinkre. Aztán az ott - akár hosszú évtizednyi szünet után - elvégezett szentgyónás, a vállalt áldozatok felajánlásával nyújtjuk ki kezünket a kimondva/kimondatlanul vagy éppen tiltakozva, de mégis megváltás után szomjazó világ felé! *Mert a teremtett világ sóvárogva várja, hogy Isten fiai megnyilvánuljanak* (Róm 8,19), *mi pedig magunkban hordjuk a Lélek zengéit* (Róm 8,23), vagyis felismerjük kegyhelyeinkben az Úr látogatásának nagy napját (vö. Lk 19,44).

Kálmán Peregrin OFM

A CIGÁNYSÁG SZOLGÁLATÁRA BUZDÍTOTT FERENC PÁPA



Cigánypasztorációs világtalálkozót tartottak június elején a Vatikánban. Az *Elvándorlók és Úton lévők Pápai Tanácsa* által szervezett eseményen Ferenc pápa az Egyház és a roma közösség kapcsolatáról beszélt. A Vatikáni Rádió beszámolója szerint szólt arról, hogy a cigányok gyakran a társadalom peremén élnek, ellenséges és gyanakvó tekintetektől övezve. Kevéssé vonják be őket a politikába, a gazdasági és társadalmi életbe. „Tudjuk, összetett valóságról van szó, de a cigány népnek is hozzá kell járulnia a közjóhoz, és ehhez kölcsönös felelősségvállalásra, a kötelességek és a jogok tiszteletben tartására van szükség” – hangsúlyozta.

A Szentatya szerint a mai társadalomban megjelenő nyomor mögött, amely a lakosság egy részét sújtja, többek között az oktatás és a kultúra hiánya, az egészségügyi ellátás, a munkaerőpiacon való hátrányos megkülönböztetés és a nem méltó lakáskörülmények állnak. A kiszolgáltatott társadalmi csoportokat fokozottan sújtják ezek a jelenségek, és könnyebben áldozataivá válnak az újfajta rabszolgaságnak. A romák sokszor

a legkiszolgáltatottabbak, főként amikor nem kapnak megfelelő segítséget a beilleszkedéshez – mutatott rá.

Ferenc pápa szerint ebben az összefüggésben válik fontossá az egyházi cigánypasztoráció. Az evangélium ugyanis az öröm hirdetése mindenki, különösen pedig a gyengék és a kizsájtottak számára. A helyi és nemzeti intézmények, valamint a nemzetközi közösség támogatására is szükség van az életminőség javítását célzó tervek kidolgozásához, mindig szem előtt tartva az emberi méltóságot, amely mindenkit megillet – hangsúlyozta, bátorítva a cigánypasztorációért felelős püspököket és nemzeti igazgatókat, hogy odaadón folytassák munkájukat. A cigányokat testvérként szeressék úgy, ahogy Krisztus szerette a kizsájtottakat. Legyenek az Egyház befogadó és örömteli arcai – buzdította a jelenlévőket. A találkozón előadást tartott Székely János esztergom-budapesti segédpüspök, a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia cigánypasztorációs megbízottja is.

Az eseményt megelőző napon, június negyedikén a magyar cigány válogatott is jelen volt a pápai általános kihallgatáson a Szent Péter téren. Az audiencia végén ajándékot adtak át a Szentatyának, mégpedig egy őt ábrázoló portrét, amelyet barátjuk, Márffy Gabriella festőművész, Márffy Ödön híres festő leszármazottja készített.

Este aztán a Vatikánhoz közeli római sportpályán mérte össze erejét a válogatott a svájci gárdisták csapatával. A mérkőzésen, amelynek mezét Ferenc pápa is megkapta, 9-3-ra a magyar fél győzött. A cigány válogatott játékosai harmadik alkalommal léptek pályára a svájci gárdisták ellen – tájékoztatta Mezei István, a csapatot 1995-ben útjára indító menedzser a távirati irodát. *Rúgd el magadtól az intoleranciát!* címmel a L'Osservatore Romano szentszéki napilap is hírt adott a mérkőzésről.

Oláh Anita

ITTHON ÉS KÜLFÖLDÖN IS SEGÍT A KARITÁSZ

Miután éppen elkészültek a májusi szélviharban megrongálódott házak, ismét heves vihar okozott károkat Tornanádaskán. Május közepén orkán erejű szél rongálta meg a Borsod-Abaúj-Zemplén megyei település épületeit. A lakhatatlanná vált ingatlanokból 126 embert, köztük 75 gyermeket kellett ideiglenesen kitelepíteni. A Karitás az kárfelmérés után 27 ház belső javítási munkáit vállalta el. A már befejezett házakba padlószőnyeget, bútorokat és ruhaadományokat vitt június 11-én Écsy Gábor igazgató és Mádl Dalma asszony, a szervezet jászolgalati nagykövete. Az újabb vihar az ezt megelőző napon pusztított. Az egri Karitás-központból ezért élelmiszer-csomagokat is vittek a településre, ezzel segítve az ismét nehéz helyzetbe került lakosságot. A szakemberek elvégezték a legszükségesebb javítási munkálatokat: leszakadt mennyezeteket javítottak ki gipszkartonozással és festéssel, valamint kémények javítását, újraépítését vállalták. A szakmunkát és az építési anyagokat



is a segélyszervezet biztosította a bajba jutott családoknak. A Karitás eddig több mint 2,6 millió forint értékben támogatta a károsult családokat.

Eközben júniusban az elmúlt száz év legsúlyosabb árvize pusztított Szerbiában, Bosznia-Hercegovinában és Horvátországban. A halálos áldozatokat is követelő katasztrófában emberek tízezeinek kellett elhagynia otthonát. Tovább súlyosbította a helyzetet a nagy mennyiségű csapadék, amely a hegyvidéki területeken sárlavinákat okozott és egész falvakat temetett be.

A Katolikus Karitás több segélyszállítmányt is indított a belgrádi árvízi koordinációs központba: a teherautónyi rakományban több száz lapátot, több ezer gumikesztyűt, valamint nagy mennyiségű antibakteriális kézfertőtlenítő folyadékot és fertőtlenítő szert vittek másfél millió forint értékben. Ezekre a komoly fertőzésveszély miatt volt szükség.

Csapó Viktória



FOLYTATÓDOTT A KÁNONI VIZITÁCIÓK SOROZATA

Az örmény katolicizmus legfontosabb ünnepe a népet keresztény hitre térítő Világosító Szent Gergely napja, amely az idén egybeesett az Oltáriszentség ünnepével. E nemzetiség tagjai nagyobb számban a XVIII. században érkeztek Erdélybe, az ottani közösségek az első, majd a második világháború után települtek át Magyarországra. Számukra 1922-ben megalakult a budapesti Örmény Katolikus Egyházközség. Az istentiszteleteket kezdetben a Szent István-bazilika Szent Lipót-kápolnájában tartották, majd 1947-ben újjászervezték a lelkészséget. A közösség 1974 májusában talált otthonra egy XI. kerületi villaépületben, melynek földszintjén kápolnát alakítottak ki. A Fogolykiváltó Boldogasszony és Világosító Szent Gergely Lelkészség ügynevezett személyi plébánia, vagyis „egy terület krisztushívóit rítus, nyelv, nemzetiség vagy más szempont alapján fogja össze közösségé”.

Az idei tavaszi vizitációk sora az itt tett látogatással fejeződött be június 21-22-én. Erdő Péter bíboros, aki a programot úrnapi ünnepi szentmisével zárta a kápolnában, szentbeszédben az Eucharisztia misztériumáról beszélt, majd kitért arra

is, a lelkészségen „látni a múlt értékeit, a hit, a szeretet, az odaadás és a hűség bizonyítékait”. Utalt a II. Vatikáni Zsinatra, amely szerint maguknak a keleti katolikusoknak kell elmélyíteniük saját hagyományuk ismeretét, igyekezniük visszatérni a régi hagyományokhoz. Különösen érvényes ez az örményekre, hiszen a világon az első ország, amely hivatalosan is, közösségi jelleggel elfogadta a kereszténységet, az örmények országa volt - mutatott rá.

A soroksári Nagyboldogasszony Főplébániát május 9-én kereste fel a főpásztor. Együtt imádkozott a közösséggel, majd további imáikat kérte szolgálatára, különösen a rendkívüli püspöki színódus előkészítése terén végzett munkájára. Szerencsés Zsolt plébános szerint a vizitáció jó alkalmat jelentett a plébánia külső és belső rendjének áttekintésére. A látogatás második napján Székely János segédpüspök tizenhat hívót részesített a bérmálás szentségében.

Május 16-17-én a pestszentlőrinci Mária Szepőlötelen Szíve Főplébánián és az erzsébettelepi plébánián tartott vizitáció során felkereste a Liliomkert Katolikus Óvodát és a Szent Lőrinc Katolikus Általános Iskolát is.

A hónap utolsó hétféjén a ferencvárosi Assisi Szent Ferenc Plébánián folytatta az egyházlátogatást a főpásztor, akit a Patrona Hungariae Iskolaközpont diáksága is köszöntött. Kedves momentum volt, amikor az angol, német, olasz, spanyol, latin beszámolókat ugyancsak ezen az öt nyelven köszönte meg a bíboros. Rubovszky Rita igazgató elmondta: a látogatás megerősítette őket abban, hogy jó irányba haladnak.

Szabon Gábor atya beszámolója szerint a helyi önkormányzat a plébánia szövetségese a templom felújításáért folytatott küzdelemben. A Bakáts tér ugyanis Ferencváros főtere, a templom pedig meghatározó jelképe, s mint ilyen, fontos szakrális és kulturális érték. A második világháború során az épület súlyosan megsérült, az 1956-os forradalom további jelentős károkat okozott az épületben. A teljes rekonstrukció elkerülhetetlen. A vizitáció jelentőségéről elmondta: számukra különleges esemény volt a főpásztor jelenléte, érdeklődése életük iránt. „Teljességgel ünnep volt” - fogalmazott a plébános.

Trautwein Éva

SUGÁROZNI KRISZTUS ÖRÖMHÍRÉT

„Legyen továbbra is a tisztességes, komolyan végzett munka, hívő elköteleződés jele” - e szavakkal kérte Erdő Péter bíboros Isten áldását a Szent János Apostol Katolikus Általános Iskola közösségére az intézmény 15 éves jubileumát ünneplő hálaadó szentmisében. Az egész évet átölelő eseménysorozat kiemelt eseménye volt a május 21-i szertartás, melyen együtt ünnepelt az iskola kezdeményezője, Pályi László plébános, Molnár Béla, Rákospalota esperese, a kerület több papja, továbbá az erdélyi testvértelepülés, Gyergyótekerőpatak plébánosa, küldöttsége is.

Homíliájában Erdő Péter utalt arra: tanulók nemzedékei kerültek ki a rendszerváltást követően újjászülető katolikus iskolákból, ezek a fiatalok már más-

képpen élnek, gondolkodnak. „Fontos, hogy jelen legyenek ma a társadalomban olyan intézmények, ahol sugározni tudják Krisztus örömhírét, és olyan lelkülettel élnek, amely emelni tudja az egész társadalmat” - hangsúlyozta, majd a család, iskola, plébánia hármásának egymásra utaltságát hangoztatta a nevelés folyamatában.



Käfer György igazgató kiemelte: az iskola mára stabil helyet vívott ki magának az egyházi oktatással korábban egyáltalán nem rendelkező Újpesten.

A bíboros még május 7-én a Szent Benedek Gimnázium, Szakképző Iskola és Kollégium Práter utcai régi-új épületét áldotta meg. A szertartáson úgy fogalmazott: „Bízunk abban, hogy a bencés oktatás kiválósága a hitnek és a bencés küldetésnek köszönhetően újjáéled Budapesten.”

A tanév lezárásaként a katolikus iskolák pedagógusainak Te Deumát június 23-án a Szent István-bazilikában celebrálta a főpásztor.

Magyar Kurír

EZERÉVES PLÉBÁNIA

Különleges évfordulóhoz érkezett az óbudai Szent Péter és Pál-templom és egyházközség. 2014. június 29-én, a főplébánia-templom titulusának napján kezdődött az egy évig tartó ünnepségsorozat, amellyel az óbudai egyház alapításának ezeréves évfordulójára emlékeztek. Az idei Szent Péter és Pál napi eseményen részt vett Tarlós István, Budapest főpolgármestere, korábban Óbuda polgármestere, valamint a városrész jelenlegi vezetője, Bús Balázs polgármester. Megjelent Varga Mihály nemzetgazdasági miniszter, a kerület országgyűlési képviselője, s a hívők sokasága töltötte be a templomot.

A plébánia egyidős a magyar kereszténységgel, emlékeztetett Szederkényi Károly óbudai prépost, gazdagréti plébános, főcelebráns. A Képes Krónika szerint első, szent királyunk, a győztes bolgár háború után - 1015-ben - Budán járt, s „mivel itt nem talált semmiféle Krisztusra vonatkozó ájtatos művet, melyben a mindennek Alkotója dicsérhető lett volna... a város közepén nagy monos-

tort kezdett rakatni Szent Péter és Pál apostolok tiszteletére...”

A bécsi Képes Krónika adja meg tehát az alapítás pontos időpontját. Annak idején IV. Béla király itt fogadta Juliánusz barátot, aki beszámolt keleti útrajról, a távoli magyarokról és a közelgő tatár veszedelemről. Az első templom a tatárjárás idején elpusztult, nemsokára azonban újjáépítették. A 145 évig tartó török uralom idején Óbuda - templomaival együtt - elpusztult.

A török alóli felszabadítás, 1686. szeptember 2. után a területet a király a Zichy családnak adományozta. A kezdetben gyér lakosságon belül a katolikusok kerültek túlsúlyba, ezért a földesúr törvényes jogával élve a templomocskát a katolikusoknak adta. Később elhatározták egy új templom építését. 1744. június 8-án fogtak hozzá az alapok kiásásának, s június 28-án helyezték el az alapkövet, Andreovich Lipót Ignác plébánossága idején. A barokk stílusban épült, egytornyú templom Mária Terézia idején, 1749-ben készült el. A vörösmárvány föl-



tár közel harminc évvel később került a helyére, Szent Adalbert és Szent Gellért ereklyéjét helyezték el benne.

Az egyházközség plébánosa ma Tercsi Zoltán, mellette állandó diakónusként szolgál Tomkó László belgyógyász főorvos. Tercsi Zoltán Khirer Vilmos atya örökségét vette át, aki korábban így fogalmazott: „Ez a templom a krisztusi közösség látható jele. Isten a tudója, mennyi kegyelem áramlott itt a lelkekbe.”

Elmer István

KÖZÖSSÉGI TEREK, ÚJ KÁPOLNA

Erdő Péter bíboros áldotta meg a budapesti Szent István-bazilika új Szent II. János Pál pápa kápolnáját a XX. századi nagy pápák római szentté avatását követő héten. A szép termet a zárándokok jobb kiszolgálása érdekében alakították ki a főtemplom mellett lévő

épületben, ahol a plébánia is található. Snell György kanonok elmondta: a Szent István-bazilika egyik legfontosabb kincse a Szent Jobb, amelynek felkeresésére a világ minden tájáról érkeznek látogatók, s ők rendszerint szentmisén is szeretnének részt venni. Így volt olyan nap, hogy négy-öt csoportnak is tartottak misét a Szent Jobb jelenlétében, s ez idő alatt mások nem látogathatták azt.

Ennek a helyzetnek a megoldására határoztak úgy, hogy a zárándokcsoportok, miután tisztelgtek a Szent Jobb előtt, más helyen vegyenek részt szentmisén, s erre a célra alakították ki a Hercegprímás utca 7. szám alatti épületben található termet, amely eddig a Boldog II. János Pál nevet viselte - magyarázta a plébános.

Ugyancsak a bíboros áldotta meg május 21-én az ürömi Szent György vértanú plébánia új épületét, amely a nagy számú helyi közösségnek, gyerekcsoportnak ad helyet. Az Egyház útja az embert útja - idézte Erdő Péter Szent II. János Pál pápát, és hangsúlyozta azon törekvés szükségességét, hogy oda fordítsunk figyelmet és energiát, ahol az emberek vannak. Az új plébánia látványos példája e törekvésnek - mondta a bíboros.

Wilhelm Péter plébániai kormányzó szerint missziós kihívást jelent a

betelepülők megszólítása. Ebben segít a plébánia életében aktív szerepet vállaló élő mag, akikre mindenben lehet építeni. A közösség számára különleges színt jelent, hogy itt végez kórusvezetést Ács János karnagy, aki már vezényelt Pavarotti, Domingo és Carreras nemzetközi koncertjein is.

Pünkösöd előestéjén az angyalföldi Szent Mihály-templomban mutatott be szentmisét Erdő Péter és ünnepélyesen megáldotta a plébánia 2013-ban elhunyt plébánosáról, Vigyázó Miklósról elnevezett, új közösségi termet. Homíliájában a bíboros kiemelte: Jézus Krisztus azt ígérte, Ő maga lesz az ételünk és az italunk. A prédikációban elhangzott: templom nélküli tájakon szürke az élet. Ha lakótelepen vagy hasonló környezetben templomot találunk, ahova beléphetünk, felmelegszik a szívünk. Ha Jézus Krisztussal találkozhatunk, rájövünk, hogy van értelme az életünknek. Ezt az örömet ünnepli együtt a közösség - mondta a főpásztor.

A szentmise végén Kovács Zoltán plébános köszöntötte a koncelebráló, az idén ezüstmiséjét ünneplő Kránitz Mihály atyát, a templom egykori káplánját. Ezt követően került sor az új terem megáldására, amelynek elnevezésével a közösség méltóképpen emlékezik tisztelt és szeretett lelkipásztorára.

Miq Balázs





KÖZÖS IMA A SZENTFÖLD BÉKÉJÉÉRT

„A békéhez nagyobb bátorság kell, mint a háborúhoz” - Ferenc pápa e szavival jellemezhető talán leginkább az általa kezdeményezett békeima. A Szentatya meghívására június 8-án a vatikáni kertekben járt Simón Peresz izraeli és Mahmúd Abbász palesztin elnök, hogy együtt fohászkodjanak a Szentföld békéjéért. A politikusok invitációjára még május végén, a pápa háromnapos izraeli látogatásán került sor. Róma püspöke akkor jelezte: várja őket egy közös imára.

A világsajtó által is nagy figyelemmel kísért vatikáni találkozó kezdetén héber, angol és arab nyelvű imádságok követték egymást, ezeket a pápa és a politikusok egymás mellett ülve hallgatták. A fohászokat a zsidó-keresztény-muzulmán delegációk tagjai mondták el, a hébert David Rosen rabbi zárta le. Az angolul szóló keresztény imádságot I. Bartolomaiosz konstantinápolyi pátriárka kezdte el mondani, az arab fohász elején pedig Szent Ferenc egyik békehimnuszát idézték.

Az imákat követően a Szentatya kijelentette: az imádság előrelépés azon az úton, amely az egységet a megosztottság elé helyezi. „Fiaink belefáradtak a háborúba, és arra vágnak, hogy megpillantsák a béke hajnalát” - fogalmazott, hoz-

zátéve: csakis Isten tudja „lefegyverezni a nyelveket és kezeket”.

Simón Peresz kijelentette: a békét nem könnyű elérni, de az izraeli és a palesztin szülőknek is kötelessége, hogy békét teremtsenek a gyermekeiknek, még ha ez áldozatokat és kompromisszumokat is követel. Az izraeli elnök hangsúlyozta, hogy Ferenc pápa békeimára való felszólítása ösztönző erőként hatott és „megérintette a szíveket”. Mahmúd Abbász olyan békét kért, amely igazságot, szabadságot és független palesztin államot biztosít. Jelzésértékű volt, hogy a beszédeket követő kézfogás helyett Ferenc pápa, Peresz és Abbász arcon csókolta egymást. A vatikáni kertekben elültettek egy olajfát, majd zárt ajtók mögött tanácskoztak.

Az olasz sajtó előrelépésként értékelte az eseményt - nem elhallgatva, hogy a békeimában megfogalmazott célok elérése egyelőre nem tűnik közelinek. Ez utóbbi, sajnálatos körülményt aztán alátámasztotta a három izraeli fiatal megölése, illetve a tragédia nyomán kialakuló újabb konfliktus a térségben.

Andrea Riccardi történész, a Szent Egyed Katolikus Közösség elnöke szerint az ima üzenete Ferenc pápának abban a mondatában rejlett, mely szerint azt

kell keresni, ami összeköti, s nem azt, ami elválasztja a három legnagyobb vallást, illetve az ezeket képviselő népeket. Szerinte a felek most mindenképp lépést tettek előre a béke felé vezető úton, ugyanakkor a „béke napról napra távolodik, mivel a helyzet egyre nehezebben feloldható”.

A La Stampa szerint az egyházfő „követ dobott a béketárgyalások mocsarába”, megmozdította a vizet. A torinói napilap kiemelte: a békeimán Ferenc pápa a keresztény egységet is megteremtette a konstantinápolyi pátriárkával az oldalán.

A békeimához világszinten több ezer közösség csatlakozott, Erdő Péter bíboros felhívására a Magyar Katolikus Egyház is. Az esztergom-budapesti érsek szerint a vatikáni esemény akár egy „korforduló bevezetője” is lehet. A bíboros egyébként utalt arra is, hogy a katolikusok máskor is szoktak imádkozni a Szentföld békéjéért, például január 1-jén, hiszen az Egyház a Béke Világnapjaként is számon tartja az év kezdetét. „Hiszünk az ima erejében, abban, hogy ha sokan együtt imádkozunk, akkor Jézus is ott van köztünk” - fogalmazott a főpásztor.

KD

MODERN KERESZTÉNYÜLDÖZÉSEK

Ferenc pápa modern keresztényüldözésről beszélt június 30-án, szerinte ma sem halnak kevesebben mártírhálált hitükért, mint a keresztényüldözések első évszázadaiban. A Szent Márta Házban bemutatott szentmiséjén Péter és Pál apostol ünnepéhez kapcsolódva emlékeztetett: a két szentet is Néro császár uralkodása idején ölték meg: Péter apostol a Szent Péter-bazilika helyén álló római cirkusban feszítették keresztre fejjel lefelé, Szent Pált pedig lefejezték.

A pápa - a távirati iroda beszámolója szerint - hozzátette: a vértanúk kiontott vére ma is számos helyi egyház magját ülteti el. Külön kitért a közel-keleti keresztények által elszenvedett üldözetésre, megjegyezve: vannak keresztények,

akiket „elegáns módon, fehér kesztyűvel kergetnek el: ez is üldözés”.

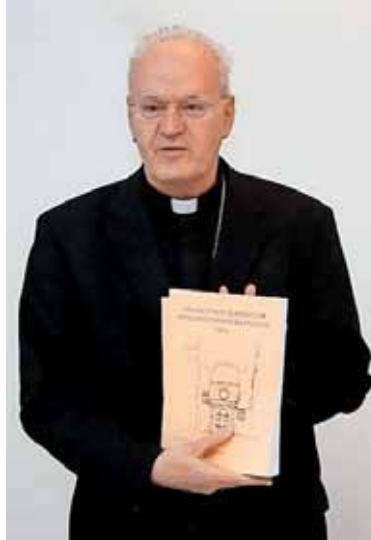
A Szentatya szavainak különös, egyben tragikus súlyt adott, hogy az Emberi Jogok Szíriai Megfigyelő Központja éppen azokban a napokban tudatta: kivégeztek, majd a Deir Háfer nevű település főterén nyilvánosan keresztre feszítettek nyolc felkelőt Szíria északi részén az Iraki és Levantei Iszlám Állam (rövidítése: ISIS)



nevű szélsőséges csoport „harcosai”. A londoni székhelyű emigráns szervezet információi szerint az iszlamista csoportok között kitört összecsapásoknak eddig már több mint hétezer halálos áldozata volt. Az ISIS célja egy iszlám állam, egy kalifátus létrehozása Irak és Szíria területén.

A történetek kapcsán az Európai Püspöki Konferenciák Tanácsa (CCEE) is felháborodását fejezte ki, mélységesen elítélve a keresztre feszítéseket. Az olyan cselekmények, amelyek a vallásra hivatkozva folyamodnak statáriális bíraskodáshoz, megakadályozzák, hogy a béke irányába haladjon az ország, melyet évek óta pusztít a testvérgyilkos háború - írták.

Kacsóh Dániel



MEGJELENT A PRÍMÁSI LEVÉLTÁR TERVRAJZGYŰJTEMÉNYE

A korábbi évek nehéz anyagi feltételei ellenére jelentős munkát végeznek az egyházi közgyűjtemények - jelentette ki Erdő Péter bíboros, aki május 30-án köszöntötte *A Prímási és Főkáptalani Levéltár tervrajzgyűjteményének katalógusa* és *A Lengyel Tiszti Tábor - Ipolyhídvég, 1939-1944* című kiadványok megjelenését.

Sisa József, a Magyar Tudományos Akadémia Bölcsészettudományi Kutatóközpont Művészeti Intézetének igazgatója kiemelte: a tervrajzok a történészek számára fontos források, s ezek jelentős része a levéltárakban található, a prímási levéltár pedig ezt idejekorán felismerte. Hozzátette: a kétkötetes kiadvány azt a gazdag gyűjteményt mutatja be, amelyben több mint 2200 tervrajz található a 18-20. századból az Esztergomi Főegyházmege templomairól, lakó- és egyéb épületeiről.

A tételes leírások egyenként ismertetik a rajzokat. A katalógus így nem csu-

pán a művészet- és építészettörténeti kutatásokat segíti, hanem a műemlék-épületek renoválását is, amelynek megkezdéséhez a régi tervek ismerete elengedhetetlen. Megjegyezte: a kötetben szerepel többek között a nagyszombati főgimnázium, a pozsonyi érseki bérpalota és a Regnum Marianum templomának terve is, valamint Európa számos országába is kitekint a gyűjtemény, a kronológia pedig a jelenkorig tart.

Csombor Erzsébet, a Magyar Nemzeti Levéltár Komárom-Esztergom Megyei Levéltárának igazgatója *A Lengyel Tiszti Tábor - Ipolyhídvég, 1939-1944* című kiadványról elmondta: a kötet az Ipolyhídvégen 1939 és 1944 között internált lengyel tisztek által lengyel nyelven írt tábori napló hasonmás kiadása és fordítása. Utalt arra: különösen értékes az a rész, amely megadja az internáltak névsorát. A forráskiadvány jelentőségét az adja, hogy a második világháború alatt Magyarországra menekült és oltalmat

nyert lengyelek történetét az ipolyhídvégi tábor életén keresztül mutatja be.

A levéltár-igazgató rámutatott: a táborparancsnokok többsége bajtársként kezelte a lengyel menekülteket, csak egy volt közülük, aki hadifogolyként tekintette őket. A falu lakói szeretettel fogadták a lengyel katonákat, az egyházi ünnepeket időnként együtt ünnepelték meg, és a magyar nők része még mosott is rájuk.

A Prímási Levéltár Magyarország legnagyobb egyházi levéltára, amely az esztergomi érsekek iratait is őrzi, ők pedig Magyarország prímásaiént a hazai egyházi hierarchia csúcsán állnak. Koronázták a magyar uralkodókat, de főkancellárként és a királyi tanács tagjaként, sőt bizonyos időszakokban helytartóként, az ország világi kormányzatában és belpolitikai életében is meghatározó szerepet játszottak. A levéltár emiatt igen értékes kormányzat-, politika-, művészet-, gazdaság- és helytörténeti forrásokat őriz.

CA.B.

MÚZEUMOK ÉJSZAKÁJA ESZTERGOMBAN

A korábbi évekhez képest nagyobb érdeklődés kísérte május 21-én az esztergomi Keresztény Múzeum éjfélig tartó saját programjait, pár óra alatt mintegy nyolcszáz ember fordult meg a termekben. Először a „Filmezz kincseket” címmel középiskolás diákok számára meghirdetett videopályázat legjobb alkotásának bemutatójára, majd a díjátadásra került sor. A Dobó Katalin Gimnázium 8. osztálya a garamszentbenedeki Űrkoporsóról készített kisfilmet, melyet

- a külföldiekre való tekintettel - angol nyelvű felirattal is ellátták. Az alkotás megtekinthető a múzeum honlapján.

A tematikus tárlatvezetések sorában előbb egy reneszánsz sétát tehetek a családok, majd a középkorba „vezették el” az érdeklődőket. Kilenc órakor a történeti kortárs kárpitművészetet bemutató tárlat közös megtekintésére került sor, tízről pedig Rák Béla gitárművész klasszikus műveket adott elő nagy sikerrel a gobelin teremben.

A múzeumok éjszakájának idei közös esztergomi keretprogramja a játékot emelte ki. A helyi kisvasúttal megközelíthető intézmények szórakoztatva tanító, ismeretterjesztő tevékenységeket kínáltak kicsiknek és nagyoknak egyaránt. A Keresztény Múzeumban ehhez kapcsolódóan kreatív játékasztalokhoz ülhetek le a látogatók. Az első teremben a műalkotások részleteiből kinyomtatott memó-

riajáték kapott helyett. MS mester képei közelében, Balassa Bálint arcképét és török fejeket ábrázoló figurákkal, nagy méretű táblán, malomjátékban győzték le egymást a játékosok. A felnőttek körében igen népszerű volt a híres képek részleteinek aprólékos megfigyelését elősegítő képzőművészeti puzzle kipróbálása. Az utolsó teremben hosszú asztalon saját címerpajzsot, könyvjelzőt készíthettek maguknak a rajzolni, festeni vágyók.

Az ugyancsak főegyházmegei fenntartásban működő Szent Adalbert Központban Mudrák Attila fotókiállítása nyílt meg, mely a lengyelországi Kisárva (Oravka) magyar szenteket ábrázoló templomképeit mutatja be. A Prímás Pince előterében a budapesti, Máriát ábrázoló, régi templomi zászlók fényképeit tette közzé a téma szakavatott kutatója, Bíró Aurél. A nyár folyamán mindkét kiállítás várja a látogatókat.

Kontsek Ildikó



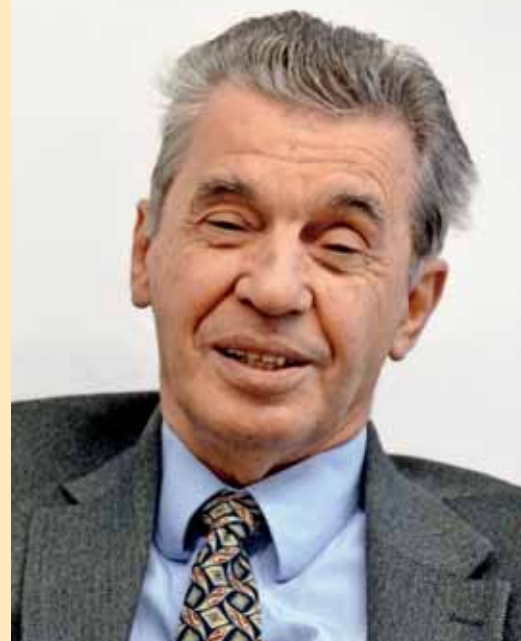
ELHUNYT ROSKA TAMÁS PROFESSZOR

Életének 74. évében, türelemmel viselt súlyos betegség után, június 17-én elhunyt Roska Tamás villamosmérnök, a Pázmány Péter Katolikus Egyetem Bolyai- és Széchenyi-díjas egyetemi tanára, a Magyar Tudományos Akadémia rendes tagja, a Nagy Szent Gergely-rend birtokosa, a Leuveni és a Pannon Egyetem díszdoktora. A Pázmány egyetem június 24-én gyászmisét tartott az egyetemi templomban a professzor emlékére, a család, a kollégák, továbbá az egyetem oktatói, dolgozói és hallgatói nagy számú jelenlétében.

Szuromi Szabolcs Anzelm rektor szentbeszédében úgy fogalmazott: Roska Tamás mindig megmaradt mélyen hívó

embernek, és csak ezen a hiten keresztül tudta szemlélni munkáját, feladatait, célkitűzéseit, emberi kapcsolatait. Minden tevékenységében másoknak akart jót tenni. Az Úrnak élt, az élet Urának, annak, aki megszabta a világ törvényszerűségeit, amelyek vizsgálatán, az emberiség javára való hasznosításán, és mindennek az új generációk számára történő átadásán fáradozott egész életében. Meggyőződése volt: nincsen Isten nélküli valódi tudomány.

„Adj Neki békét, adj Neki örömet, és vidd haza Magadhoz!” - ezt kérjük, ezért imádkozunk, és szeretnénk méltók maradni életpéldájához, minden területen, ahol tevékenykedett - buzdított a rektor.



MINTAKERT A PLÉBÁNIÁN

Közösségi mintakertet hoztak létre a temploma megáldásának 250. évfordulóját jubileumi évvel ünneplő békásmegyer-ófalui Szent József-plébánia közreműködésével, a plébánia és a Szent József Közösségi Ház területén. A kezdeményező Óbor-kör Egyesület célja a közösségépítő programmal, hogy lehetőséget adjon a kertészkedésre azoknak, akiknek ez nem áll módjában, másrészt közös tanulási fórumként szolgáljon a „szakma” iránt érdeklődőknek.

Kovács Lajos egyesületi elnök szerint a csatlakozók együtt, egymás között felosztva végzik el a különböző feladatokat, tagsági viszony keretében. A nélkülözhetetlen tudás megszerzésében Tárkány-Kovács Balázs mezőgazdász nyújt segítséget. A városból „kiköltözők” tapasztalatok hiányában sokszor csak a virágosításra és a füvesítésre mernek vállalkozni, ám innen el lehet jutni oda, hogy megtermeljék családjuk zöldség- és gyümölcszükségletét.

Varga Gábor atya örömét fejezte ki, hogy Budapest első „tündérkertje” az ő plébániáján valósulhat meg, ráadásul éppen a jubileumi évben. A tematikus esztendő fő célkitűzése az érdeklődők meghívása és a közösségépítés. „Azokat kívánjuk megszólítani, akik nem járnak templomba, talán nem is vallásosak, de szívesen részt vesznek a faluközösség életében” - mondta a plébános.

MK

EZ A SZALÉZI HIVATÁS – REGGELIZTETÉS ÓBUDÁN

Lassan öt éve, 2009 őszén kezdődött a reggeliztetés Óbudán iskolások számára a szaléziaknál. A kezdeményezést még Vitális Gábor atya indította, aki felismerte: a gyermekek egy része éhesen, reggeli és tízórai nélkül megy iskolába.

„Nem tudtak figyelni, veszekedtek, hogy kié a szendvics, éhesek voltak” - ecsetelte a szerzetes a kezdeti körülményeket. „Szegény családokból jöttek, anyaothonokból, egyeseknek nincs apjuk, a másoknak nincs anyja, nagyon sok mindenk hiányzik. De pont velük kell foglalkoznunk, hiszen ez a szalézi hivatás” - fűzte hozzá Biet Pál atya.

Az első lépés ugyanis az, hogy a gyomor legyen tele, vagy legalábbis ne legyen üres, legyen játék az udvaron, ami az evangelizálás első helye. Onnan bemennek a templomba is. Így fejlődhet a gyermekek hite, s egy idő után már fontos lesz nekik, hogy a reggeli előtt imádkozzanak.

Vitális Gábor a legnagyobb csodának azt nevezte, hogy a közel öt év alatt nem volt olyan nap, amikor ne tudtak volna valamit adni a gyermekeknek. Mindig jött

valaki, aki segített, és hozott pont annyit, ami a következő időszakra elég volt.

Felidézte: a legemlékezetesebb ilyen történet az első év végén esett meg, melynek zárásakor 400 forint maradt meg. Nem sok mindenre elég, talán üres zsemlelét lehetett volna venni belőle. Aztán augusztus utolsó napjának délutánján bekopogott valaki az irodába azzal, hogy hozott egy kis összeget. És a borítékban százezer forint volt.



Most a tábor alatt különlegesen bőségesnek mondható reggeli fogadta a gyermekeket: zsemle margarinnal, rajta gyümölcsöt párizsi és egy fél kockasajt. Rác

Enikő, aki a kezdetek óta segíti a kezdeményezést, arról mesélt: általában az uzsonna a probléma, de amióta a helyi önkormányzat is támogatja a kezdeményezést, néha akár szalámit is tudnak vásárolni. A tábornak egyébként több célja is van: egyrészt a szalézi evangelizálás, a közösségépítés, másrészt olyan dolgokat tapasztalhatnak meg a gyermekek, melyekre addig nem volt lehetőségük. Egy héten át minden nap játszanak, tanulnak hitről, emberségről, Don Boscoról és eljuthatnak számukra különleges helyekre: állatkertbe, a környező hegyekbe, erdőbe és nyár lévén természetesen strandra is. Mindez jelképes összegbe, fejenként 200 forintba kerül a résztvevőknek. Csak hogy legyen értéke - fogalmazott Pál atya.

A rendezhez kapcsolódó hír, hogy a szalézi nyári napközi oratóriumok közel ezer résztvevője találkozott június 25-én a Don Bosco Szaléziak 101 évvel ezelőtti magyarországi letelepedésének színhelyén, Péli-földszentkereszten. Az egész napos programra rengeteg fiatal érkezett.

Lengyel Ákos

„PARANCSAINKBAN A SZENT HITET TESSZÜK AZ ELSŐ HELYRE”

Szent István király intelmeiből



IMÁDKOZZUNK EGYÜTT SZENT ISTVÁN KIRÁLY ÜNNEPÉN!

2014. AUGUSZTUS 20. SZENT ISTVÁN-BAZILIKA



17 ÓRAKOR SZENTMISÉT MUTAT BE ÉS A SZENT JOBB KÖRMENETET VEZETI
ERDŐ PÉTER BÍBOROS, PRÍMÁS, ÉRSEK, AZ MKPK ELNÖKE.



SZENTBESZÉDET MOND **OROSCH JÁNOS** NAGYSZOMBATI ÉRSEK.

A SZENT JOBB A 8 ÓRAI SZENTMISÉTŐL 14 ÓRÁIG LÁTOGATHATÓ.

CSOPORTOK JELENTKEZÉSÉT A SZERVEZÉS ÉS HELYBIZTOSÍTÁS ÉRDEKÉBEN AUGUSZTUS 10-IG VÁRJUK AZ ÉRSEKI HIVATAL CÍMÉRE:
1250 BP., PF. 1.; FAX: 202-5458; E-MAIL: AUGUSZTUS20@ESZTERGOMI-ERSEKSEG.HU

SZERETETTEL VÁRJUK A HÍVEKET!